

sonæ prudentes, piæ, modestæ, sobriæ taciturnæ atque valentes seligendæ sunt; quæ ad morbi vicissitudines atque symptomata attendant, eaque ad Medicum referant, & tam respectu diætæ moderandæ, quam pharmacorum exhibendorum, illius præceptis accurate obtemperent, ægrotum non deserant, nec ulla huic nociva committant. Alimentis ac præmiis justis contenti sint, furta non committant, & peregrinorum, aliove modo haud curatorum, mortem Magistrati in tempore annuncient. Cautelas has non de nihilo esse, quilibet, ad morbos profigandos bona diætæ & accurato remedium usu opus, & peregrinorum fortunis prospiciendum esse, secum reputans, facile concedet.

Schol. Morbo contagioso acuto laborantibus, præter caeteras observationes, subiecta ætate provectiora tutius, quam juniora, inserviunt, quoniam illorum corpora a miasmate contagioso non tam facile, quam horum, inficiuntur.

Cap. IV.

De legibus medicinalibus.

§. XLIX.

Legum medicorum necessitas.

Si quilibet arte, quam proficetur, satis instructus esset, officio suo, quavis data
occa-

occasione, viriliter fungeretur, aliorum salutem ex æquo curaret, omnesque non nisi eo, quod justum & æquum delectarentur, leges rogare, fere inutile foret. Verum cum ista, ob humanam imbecillitatem, multorum inscitiam morumque perversitatem, minime expectanda sint; in quovis vitæ genere legibus atque pœnis errores coercendi fraudes cohibenda, pravaque licentia compescenda est. His etiam in arte circa civium valetudinem ac vitam versante in primis opus esse, res ipsa loquitur.

§. L.

Earum tenor.

Medicorum, pharmacopœorum, chirurgorum, artis obstetricandi magistrorum, obstetricum, omniumque personarum ad medicinam respectum habentium, officia ita, ut ex istarum artium notioribus, rectoque earum exercitio, fluunt, reipublicæ utiles, & cuius provinciae accommodatæ sunt, nec non cuilibet istas rite facienti, ipsisque auxiliis atque remediis, justum pretium, temporum & locorum rationi, ægrotorumque conditioni accommodandum, constituent.

§. LII.

§. LI.

Gratuita pauperum cura.

Ut gratuitam pauperibus aegrotis operam dent, seu illis ex officio inserviant, omnes personæ medicinales, in primis publicæ, adigendæ sunt. Pharmacopœi vero ab illis nil, nisi aes erogatum, exigant. Sed cum ne hoc quidem multis pauperibus præ manu sit, atque, pro magno eorum numero, huic oneri ferendo officinæ pharmaceuticæ impares forent; admodum consultum, atque reipublicæ utile, esset, si eleemosynarum publicarum pars, in auxilium pauperum aegrotantium, maxime in morbis epidemicis, pharmacis cõmendis, atque diætæ procurandæ, impenderetur; illis enim inter pauperes nemo inferior auxiliique indigentior est. Perill. L. B. de Wolf. 1. c. c. III. §. LXXX. rectissime inquit: Weil gefährliche Krankheiten gemeinlich von armen Leuten den Ursprung nehmen, welche sich in ihren Krankheiten nicht halten können, wie sich gebühret; so hat man Anstalten zu machen, daß arme Patienten an Diæt, Arzneyen, und nöthiger Pflege, keinen Mangel haben.

Schol. Dum adhuc in Thuringia commorabar; in nonnullis morbis epidemicis
feli-

feliciter profligandis, aliisque multorum pauperum morbis sporadicis curandis, nec non in Medicinæ Candidatis practice erudiendis, magnam consimilis instituti utilitatem observari.

§. LIII.

Nosocomia.

Ejusdem rei causa tam a Magistratu, quam aliis piis civibus, nosocomia in pluribus locis, non sine maxima laude, fundata sunt, eorumque reditus in pauperes aegrotantes & personas miserabiles collocantur. An autem ubique religiosa primævi instituti ratio habeatur, illorum curatores ac præfeci ipsimet videant. Vid. Cel. Jo. Herm. Fürstenau diss. de xenodochiis Rintel. MDCCXXXIV.

LIV.

Legum incompl. emendatio.

In plerisque provinciis, a longissimo tempore, leges medicinales quidem sancitæ sunt; summi enim imperantes, in ejusmodi salutaribus legibus ferendis, officio suo, haud facile deesse solebant. At quaedam in illis nostro saeculo minus accommodata, aliorum vero scitu factuque oppido necessarium in illis nulla mentio fit; quaedam igitur de illis deroganda, aliaque iis, prout
di-

diversae rerumpublicarum conditiones id
ferunt, surroganda esse, nemo non videt.

§. LIV.

Transgressorum pœnæ.

Justis, utilibus atque ex ipsa re desump-
tis legibus quilibet vir prudens ac bonus
exacte & lubentissime obtemperat; dum si-
ne illis salutem communem propriamque
firmo talo stare haud posse, probe intelligit.
At inanis justum & aequum haud curantibus,
optimæ etiam leges ludibrio sunt, nihilque
illa proficiunt; nisi temerarii, protervi mo-
rosique earum transgressores vi, brutorum
instar, cœrceantur, justisque pœnis, re
exigente, afficiantur; cujus rei §. XV. ge-
neralis quaedam mentio jam facta est.

§. LV.

Magistratus inferioris incuria.

An Magistratus inferiores, quorum est
invigilare, ut cives legibus conformiter
agant, & dolose ac pertinaciter contra illas
impingentes pœnis compescantur, officio
suo semper & ubique satisfaciant; vel po-
tius hæc non ita curent, ut e republica est;
sed in admittis prævaricationibus conniveant,
res ipsa ubique locorum indubium faciet.